

Pracovnílékařské služby z pohledu zaměstnanců a zaměstnavatelů v roce 2017 po novele právní úpravy

Praha dne 20. 11. 2017

Pracovnílékařské služby – základní zákonné předpisy

- vyhláška MZv č. 145/1988 Sb., o Úmluvě o závodních zdravotních službách (č. 161)
- zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování – definice zdravotních služeb a poskytovatele, povolení k poskytování, práva a povinnosti, zdravotnická dokumentace, stížnosti na poskytovatele, volba poskytovatele
- zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů – č. 167/2012 Sb., č. 47/2013 Sb., 82/2015 Sb., a č. **202/2017 Sb.** (účinnost od **1.11.2017**)
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů – č. 362/2007 Sb., č. 375/2011 Sb., č. 205/2015 Sb., č. **202/2017 Sb.** - § 32 a 94
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (č. 267/2015 Sb., č. **202/2017 Sb.**) – kategorizace prací, správní delikty, vypuštění oprávnění orgánů ochrany veřejného zdraví stanovovat pro výkon rizikových prací minimální náplň vstupních, periodických a výstupních preventivních lékařských prohlídek a rovněž termíny periodických preventivních lékařských prohlídek; právo KHS stanovit povinnost následných prohlídek a povinnost zaměstnavatele předat toto rozhodnutí poskytovateli PLS, přestupky a správní delikty

Zákonné předpisy související

- zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů - § 2, § 11
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (č. 48/2016 Sb.) – § 87 – (vyhláška č. 277/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

a další

Předpisy provádějící

- vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů (obsah zdravotnické dokumentace, výpis ze zdravotnické dokumentace, lékařský posudek (identifikační údaje – posuzované osoby, poskytovatele, lékaře, účel vydání posudku, posudkový závěr, poučení o možnosti podat návrh na přezkoumání, datum vydání posudku, datum ukončení platnosti posudku)
- vyhláška č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče – novela č. .../2017 Sb. (účinná od .....2017)
- vyhláška č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní způsobilost při provozování dopravy a drážní dopravy, ve znění pozdějších předpisů, a jiné

Důvody novely zákona č. 373/2011 Sb.

- zjednodušení postupů při vydávání lékařských posudků,
- snižování administrativní a ekonomické zátěže pro posuzované osoby, zaměstnance a osoby ucházející se o zaměstnání a zaměstnavatele, a rovněž poskytovatele zdravotních služeb, zejména při obstarávání výpisů ze zdravotnické dokumentace jako nedílné součásti lékařské prohlídky k posouzení zdravotní způsobilosti nebo zdravotního stavu,
- stanovení možnosti nahrazení výpisu potvrzením o nezměněném zdravotním stavu, či případů, kdy nebude tento výpis požadován – novela vyhlášky
- umožněním vzdání se práva na přezkoumání pro posuzovanou osobu a oprávněnou osobu, v případě, že se jedná o posudek se závěrem, že je posuzovaná osoba zdravotně způsobilá, se zkrátí doba pro nástup do zaměstnání,

Důvody novely zákona č. 373/2011 Sb.

- umožnění poskytování vymezených pracovnělékařských služeb i jiným poskytovatelem, než se kterým má zaměstnavatel uzavřenou smlouvu - zvýšení nabídky těchto služeb na trhu a tím se zjednoduší zaměstnavatelům přístup k těmto službám a splnění jejich zákonné povinnosti zajistit poskytování pracovnělékařských služeb pro své zaměstnance,
- prodloužení lhůty pro vypracování lékařských posudku a předání žádosti o přezkoumání lékařského posudku na příslušný správní orgán u lékařských posudků jiných než o posuzování zdravotní způsobilosti (PÚ, NzP),
- vyřešení právních účinků lékařských posudků u agenturních zaměstnanců,
- vymezení případu, kdy lze uvést v LP závěr zdravotně nezpůsobilý – pouze u vstupní lékařské prohlídky

Důvody novely vyhlášky č. 79/2013 Sb.

- stanovit důvody, pro které **nebude** třeba vyžadovat výpis ze zdravotnické dokumentace pro potřeby posuzování zdravotní způsobilosti nebo zdravotního stavu za účelem vydání lékařského posudku,
- **upravit náplně** pracovnělékařských prohlídek v souladu s nejnovějšími medicínskými poznatky,
- v rámci vymezení rozsahu pracovnělékařských služeb **snížit časové limity** vztahující se k provádění dohledu na pracovištích a poskytování poradenství pro zaměstnavatele; v souvislosti s tím také definovat pojem „pracovní místo“ pro účely této vyhlášky,
- upřesnit, co všechno je **zahrnuto v časových limitech** pro provádění pracovnělékařských prohlídek,
- vymezit **vztah mimořádné a periodické** prohlídky při jejich souběhu, aby byla provedena periodická prohlídka, která má širší náplň, přičemž budou provedena i vyšetření související s důvodem mimořádné prohlídky a bude vydán pouze jeden lékařský posudek,

Důvody novely vyhlášky č. 79/2013

Sb.

- sjednotit lhůty pro provádění periodických prohlídek pro práce **kategorie druhé a práce v riziku ohrožení života a zdraví**,
- doplnit lhůtu pro provádění periodické prohlídky při výkonu **noční práce** s ohledem na vypuštění této lhůty ze zákoníku práce,
- upravit provádění výstupních prohlídek tak, aby byly prováděny povinně minimálně po **skončení výkonu rizikové práce** a u zaměstnanců, kterým byla uznána **nemoc z povolání, ohrožení touto nemocí** nebo kteří utrpěli **pracovní úraz** během výkonu práce u současného zaměstnavatele, a umožnit jejich provedení také v jiných případech, pokud o ně **požádá zaměstnavatel z vlastního podnětu nebo z podnětu zaměstnance**,
- stanovit náležitosti **potvrzení o provedení výstupní prohlídky**,
- stanovit náležitosti **žádosti o provedení prohlídky k posouzení zdravotní způsobilosti žáka nebo studenta ke vzdělávání**,
- odstranit ta vymezení, která byla nově doplněna přímo do zákona v části posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání.

Právní úprava PLS z pohledu možných problémů

- kvalita pracovnělékařských služeb – nutné další vzdělávání poskytovatelů,
- nezajišťování pracovnělékařských služeb v rozsahu stanoveném § 53 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb.,
- nejasné pracovněprávní důsledky pracovnělékařských prohlídek a lékařských posudků,
- krátkodobé pozbytí způsobilosti k práci a postup poskytovatele PLS,
- pracovnělékařské prohlídky u zaměstnanců činných na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a provádějících noční práci,
- práce ve školách a školských zařízeních podle školského zákona, ve zdravotnických zařízeních, v zařízeních sociálních služeb a práce v dalších zařízeních obdobného charakteru, s výjimkou prací v objektech, u kterých není obvyklý přímý kontakt s žáky, klienty nebo pacienty, a dále práce zahrnující poskytování sociálních služeb v přirozeném sociálním prostředí osob,
- vystavování lékařských posudků při dlouhodobém pozbytí způsobilosti k práci na základě dosud nedokončeného šetření uznání či neuznání nemoci z povolání